

Hjorth Rosenfeldt

De test

Vertaald door
Geri de Boer

2016
AMSTERDAM

Geachte hoofdredacteur Källman,

Al jaren lees ik uw blad. Eerst als fysieke krant, maar sinds een paar jaar via internet. Ik ben het niet altijd met uw opvattingen eens en heb af en toe mijn vraagtekens bij zowel uw keuze van onderwerpen als de invalshoek bij de artikelen, maar meestal beleefde ik toch wel een zeker genoegen aan uw product.

Nu voel ik me echter genoodzaakt u als verantwoordelijke voor deze publicatie de vraag te stellen: waarom wordt in uw blad pure stupiditeit verheerlijkt? Wanneer is besloten je reinste domheid onder de aandacht te brengen en niet slechts tot norm te verheffen, maar zelfs tot iets nastrevenswaardigs en benijdenswaardigs?

Waarom schrijven jullie over en bieden jullie ruimte aan mensen die niet eens weten in welk jaar de Tweede Wereldoorlog is uitbroken, die zelfs de meest elementaire kennis van wiskunde ontberen en die bij het spreken slechts in uitzonderingsgevallen een volledige zin kunnen produceren? Mensen wier enige talent is dat ze hun lippen kunnen tuiten op zogeheten 'selfies' en wier enige verdienste is dat ze zich publiekelijk te schande hebben gemaakt door met elkaar naar bed te gaan in een van die realityseries waarmee onze televisiezoekers avond aan avond worden overspoeld.

In mijn werk kom ik heel wat jongeren tegen. Fatsoenlijke, intelligente, geëngageerde, ambitieuze jonge mensen, die meedoen aan het publieke debat, kennis vergaren, kritisch denken en zich ontwikkelen, om uiteindelijk een interessante, uitdagende baan te krijgen en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Jongeren die iets willen. Iets kunnen.

Dié zou u ruimte moeten geven. Dié zou u ten voorbeeld moeten stellen. Niet die empathieloze, egoïstische, op hun uiterlijk gefixeerde wezentjes die met oud ijzer in hun tong en een lichaam vol vul-

gaire tatoeages lopen te pronken met hun lage IQ en hun niet-bestaande algemene ontwikkeling.

Dus ik herhaal mijn vraag en zie uit naar uw antwoord in de krant: wanneer is besloten je reinste domheid onder de aandacht te brengen en niet slechts tot norm te verheffen, maar zelfs tot iets nastrevenswaardigs en benijdenswaardigs?

Met vriendelijke groet,
Cato de Oudere

‘Dertig seconden. Je tijd gaat nu in.’

Mirre hoorde het metalige klikje waarmee de stopwatch startte bijna niet meer. Hoe lang zou dit doorgaan? Wat had de man gezegd?

Hij zou zestig vragen stellen.

De hoeveelste was dit? Mirre had geen idee. Het leek wel alsof ze al een eeuwigheid bezig waren. Hij probeerde nog steeds te bevatten wat er was gebeurd.

‘Wil je de vraag nog een keer horen?’

De man zat vlak bij hem.

Aan de andere kant van de tafel.

Zijn stem was rustig en laag.

De eerste keer dat Mirre die stem had gehoord was ruim twee weken geleden, toen ze elkaar aan de telefoon hadden gesproken. De man had gebeld en zich voorgesteld als Sven Cato, freelance-journalist. Hij wilde hem interviewen. Of liever: een portret van hem schrijven. Mirre had wel niet gewonnen, maar hij was een van de deelnemers die de meeste aandacht in de pers en de sociale media hadden gekregen. Mensen hadden zich, op basis van wat ze van hem hadden gezien, een mening over hem gevormd. Sven wilde dat beeld een beetje uitdiepen. Andere kanten van hem laten zien, de mens achter de man. Konden ze een afspraak maken?

Dat hadden ze gedaan. In het Kurhotell. Sven had hem getrakteerd op een lunch. Ze hadden besloten allebei een biertje te nemen, hoewel het gewoon een dinsdag was, en pas even na halftwaalf. Maar het was zomer. Hij had vrij. Sven had een opnameapparaatje tussen hen in op tafel gezet en was begonnen met vragen te stellen. Mirre had antwoord gegeven.

Nu vatte de man zijn zwijgen blijkbaar op als een ja.

‘Tot welke woordsoort behoren woorden die bepaalde betrek-

kingen tussen mensen, dingen en plaatsen aanduiden, bijvoorbeeld “op”, “van”, “voor” en “in”?’

‘Weet ik niet,’ zei Mirre, en hij hoorde zelf hoe uitgeput zijn stem klonk.

‘Je hebt nog tien seconden bedenktijd over.’

‘Ik weet het niet! Ik kan die stomme vragen van jou niet beantwoorden!’

‘Volgende vraag: hoe heette het vlaggenschip van Christoffel Columbus toen hij in 1492 Amerika ontdekte? Dertig seconden. Je tijd gaat nu in.’

Klik.

De stopwatch begon weer af te tellen.

Het interview was goed gegaan. Sven was wel net zo oud als Mirres vader, of nog ouder, en wist niet goed waar hij het over had, maar hij was oprecht geïnteresseerd, leek het. Leuk om mee te kletsen. Toen Mirre terugkwam van de wc, had Sven nog een biertje voor hen allebei besteld.

Daar had vast iets in gezeten. In dat tweede biertje. Hij had er vast iets in gedaan, want kort daarna begon Mirre zich een beetje beroerd te voelen. Hij verloor zijn concentratie en voelde zich slap.

Sven had aangeboden hem naar huis te brengen.

Ze waren het restaurant uit gegaan en naar de parkeerplaats gelopen.

Daarna was hij hier wakker geworden.

Met zijn hoofd op het harde tafelblad.

Hij was moeizaam gaan zitten en het had een paar seconden geduurd voordat hij beseftte dat hij niets zag. Toen hij probeerde weg te halen wat er voor zijn ogen zat, ontdekte hij dat hij zijn handen maar een paar centimeter kon bewegen. Er klonk een rammelend geluid toen hij het probeerde.

Een ketting. Handboeien.

Hij was gaan schreeuwen en had aan de boeien gerukt, maar zweeg toen hij de bekende stem hoorde.

‘Niemand kan je horen en je kunt jezelf niet losmaken.’

Meer geschreeuw. Wat gebeurde er? Waar was hij in godsnaam mee bezig? Hij dreigde en smeekte. Dreigde vooral.

‘Rustig maar. Je kunt hier over een goed halfuur weg zijn. Als je een voldoende haalt, welteverstaan.’

‘Hoezo een voldoende?’ had Mirre gevraagd. ‘Waarvoor?’

Zestig vragen.

Dertig seconden bedenktijd per vraag.

Een derde van de antwoorden moest goed zijn.

‘Wat gebeurt er anders?’ had Mirre gevraagd.

‘Laten we beginnen,’ had de man gezegd die waarschijnlijk helemaal geen Sven Cato heette. ‘Vraag 1. Wat betekent de afkorting NATO? Dertig seconden. Je tijd gaat nu in.’

De klik waarmee de stopwatch aanging, werd gevolgd door een zachter, maar sneller geluid waarmee de seconden wegtikten.

Bij de eerste tien, vijftien vragen had Mirre helemaal niet opgelet. Hij bleef aan zijn boeien rukken, vragen waar de man in godsnaam mee bezig was en wat hij wilde, dreigen dat hij het hem betaald zou zetten, beloven dat hij hem alles zou geven wat hij wilde als hij hem maar liet gaan.

Dreigen en smeken.

De man had zich niet van de wijs laten brengen. Met dezelfde kalme stem had hij zijn vragen gesteld, de stopwatch gestart, gevraagd of hij de vraag moest herhalen en op antwoord gewacht. Na een tijdje had hij er zakelijk op gewezen dat de kans om een voldoende te halen een stuk kleiner werd en dat Mirre er verstandiger aan deed om zich een beetje beter te concentreren en hem een beetje minder te bedreigen.

Dus Mirre begon te luisteren.

‘Wat is een priemgetal?’

‘Welke dieren horen bij The Big Five?’

‘In welk decennium ontstond het eiland Surtsey voor de zuidkust van IJsland?’

‘Hoe heet de si-eenheid die wordt gebruikt om lichtsterkte te meten?’

Ongeveer halverwege was het tot Mirre doorgedrongen dat het ritselde wanneer hij bewoog. Plastic. Hij zat op plastic. Een zacht kussen, ingepakt in plastic. In de wereld van Mirre konden daar maar twee redenen voor zijn.

De ene was dat het kussen nieuw was.

De andere dat iemand het wilde beschermen.

Tegen vlekken. Druppels. Bloed.

Met een flinke adrenalinestoot besloot hij dat hij dit zou fiksen. Hij zou die klootzak eens wat laten zien. Hij probeerde te luisteren, probeerde te denken. Hij moest een voldoende halen.

‘In welke Amerikaanse staat ligt de stad Chicago?’

‘Wat is het chemische symbool van fosfor?’

‘Wie volgde Oscar 1 op als koning van Zweden?’

De ene vraag na de andere, met dezelfde rustige, lage stem. Mirre wist er verdomme niet één...

‘Laatste vraag: tot welke familie behoort de veelvraat?’

Klik.

Welke familie? Hoezo familie? Mirre wist hoe een veelvraat in het Engels heette. *Wolverine*. Hij had elke Marvel-film gezien die er was. Maar familie?

‘Wil je dat ik de vraag herhaal?’

‘Nee.’

Stilte. Het zachte, snelle getik. *Klik.*

‘De tijd is om. Laten we eens kijken...’

Mirre zuchtte en legde zijn voorhoofd op tafel. Hij had er nooit van z'n leven twintig goed. Zoveel vragen had hij niet eens beantwoord.

Hij hoorde de man tegenover hem opstaan. Mirre tilde zijn hoofd een klein stukje op van de tafel en volgde hem door naar hem te luisteren. Hij leek dichterbij te komen. Opeens voelde Mirre iets kouds, iets metaligs tegen zijn voorhoofd.

‘Je hebt een onvoldoende,’ zei de man, die inderdaad niet Sven Cato heette. Mirre kon zijn hoofd niet eens wegtrekken voordat de perslucht van het verdovingspistool de pin wegschoot, die onmiddellijk het voorhoofdsbeen doorboorde en de hersenen binnendrong.

Haar hele leven was ze omringd geweest door leugens. Onzichtbare leugens. Meer dan dertig jaar waren de schaduwen er geweest zonder dat ze ze had ontdekt. Maar nu niet meer. Nu zag ze ze overal. Ze stuitte erop waar ze ook ging.

Leugens en bedrog.

Niemand had haar de waarheid verteld.

Niemand.

Anna niet, Valdemar niet, Sebastian niet.

Haar moeder, haar vader en haar vader.

Nu weigerde ze hen echter nog als haar familie te beschouwen. Dat was te liefdevol. Dat gunde ze hun niet. Nu waren het alleen nog mensen met een naam, meer niet.

Anna. Valdemar. Sebastian.

Beetje bij beetje waren er barsten in haar leven gekomen. Een politieonderzoek naar economische delicten had ertoe geleid dat Valdemar was gearresteerd. In het begin nam ze aan dat hij onschuldig was, slachtoffer van een misverstand. Het was per slot van rekening haar vader. Maar hij bekende. Het was of de grond onder haar voeten wegzonk.

Toen kon ze nog niet vermoeden dat het nog veel erger zou worden.

De werkelijke afgrond opende zich toen ze erachter kwam dat Valdemar niet haar biologische vader was. Van die onthulling was ze helemaal kapot. Koortsachtig probeerde ze de waarheid te achterhalen. Ze vroeg het Anna op de man af, maar had nooit verwacht dat die zo goed zou kunnen liegen.

Ze verzon een vader.

Een dode man.

Weer een leugen.

Vanja kon nog wel begrijpen waarom ze over Valdemar had gelogen. Begrijpen en zelfs waarderen. Hij was in alle opzichten haar

hele leven echt haar vader geweest. De beste die ze zich kon voorstellen. Waarom zou Anna hem haar ontnemen? Waarom zou ze die relatie nodeloos verstoren?

Maar daarna? Toen ze wist wie hij was, of beter gezegd: wie hij niet was. Waarom ging Anna toen door met liegen? Waarom ont-hield ze haar toen nog de waarheid? Dat was niet uit te leggen, te verdedigen of te begrijpen, en het gevolg was dat er een ijzige kilte tussen hen ontstond. Een emotionele permafrost, waarvan Vanja niet de minste behoefte had die te ontdoeien.

Zij had niet gelogen.

Zij was onschuldig.

Maar toen, terwijl alles om haar heen al wankelde, was Sebastian Bergman opeens uit de schaduw gestapt.

Hij was haar vader.

Daarom was hij weer bij de Nationale Recherche gaan werken.

Zijn motief was glashelder. Al zijn daden hadden slechts één doel: nader tot haar komen, haar vriend worden.

In de nacht na de bruiloft van Billy had hij haar wakker gemaakt. Ze sliep nog half toen hij zei dat hij haar iets moest vertellen, en nee, het kon niet wachten. Ze wist niet goed wat ze had verwacht toen ze naast hem op het onopgemaakte bed ging zitten, maar zeker niet wat ze toen te horen kreeg.

‘Ik ben je vader, Vanja,’ had hij gezegd, en hij had haar handen vastgepakt.

Hij had zich in elk geval de moeite getroost het met enig medeleven te vertellen. Hij probeerde zo lief mogelijk te zijn. Hij legde uit hoe hij het had ontdekt en dat hij, toen hij het eenmaal wist, haar relatie met Valdemar niet wilde verstoren, dat Anna hem had verboden het Vanja te vertellen, dat hij desondanks altijd het beste met haar voor had gehad.

Hij leek oprecht.

Dat waardeerde ze, maar het veranderde eigenlijk niets. Bedrog was bedrog.

Ze hadden met haar leven gespeeld, zoals in die film met Jim Carrey, *The Truman Show*. Het was allemaal theater en iedereen had toneelgespeeld behalve zij.

Ze had er altijd een eer in gesteld rationeel en logisch te zijn, maar

nu had ze geen houvast meer. Het was alsof ze zich in een huis bevond waarin elke deur op een doodlopende straat uitkwam. Hoe ze ook zocht, ze kon er niet uit.

Ze had zich twee weken ziek gemeld, had in haar flat gezeten en geprobeerd haar emoties onder controle te krijgen. Het had niet geholpen, maar haar hooguit doen beseffen hoe eenzaam ze was.

Haar leven lang had ze al haar energie in twee dingen gestoken: haar werk en haar familie.

Een goede onderzoeker zijn.

Een goede dochter zijn.

En toen was er die man die opeens haar vader bleek te zijn. Haar twee werelden kwamen in botsing. Nergens kon ze aan de gedachten daaraan ontkomen. Toch was dat wat ze nodig had.

Ze moest een leven krijgen voorbij de schaduwen.

Een eigen leven. Haar leven.

Ze had alleen geen idee hoe.

Normaal gesproken, wanneer er bijna tweehonderd leerlingen rond de kluisjes langs de muren dromden, heerste hier een heel ander geluidsvolume. Afgelopen donderdag was de vakantie echter begonnen, en nu was Lise-Lotte González alleen in de stille school. Er was wat administratief werk blijven liggen in de weken vlak voor het einde van het schooljaar, en ze had besloten er zo lang te blijven als nodig was om het in te halen, zodat ze daarna met een gerust geweten vrij kon zijn. Gisteren was ze slechts een paar uur op kantoor geweest – daarna had het mooie weer haar naar buiten gelokt – maar vandaag had ze besloten in elk geval tot vier uur te blijven.

Ze vond het eigenlijk helemaal niet erg om haar vakantie een week of twee op te schorten. Het was heerlijk om geconcentreerd te kunnen werken zonder dat de telefoon ging, collega's hun hoofd om de deur staken en de mailbox volliep.

Tegen tweeën laste ze een welverdiende pauze in. Ze liep de lege lerarenkamer in, kookte water in de waterkoker en maakte een kop Nescafé. Ze wroette wat in de laden onder het aanrecht en vond een oud pakje biscotti. Dat ging er wel in.

Na de korte koffiepauze besloot ze nog een rondje door de school te lopen. Ze hield ervan om door de pas gerenoveerde lokalen van haar school te dwalen. Zo voelde ze dat: als 'mijn school'. Dat was het natuurlijk niet. De Hildingskola was de laatst geopende school van de Donner-groep voor Bijzonder Onderwijs, voor de klassen 6 tot en met 9.

Het ging prima met de school. Voldoende instroom van leerlingen, goede reputatie, alle docenten waren bevoegd en bij de nationale toetsen hadden de kinderen ver boven gemiddeld gepresteerd. Dus Lise-Lotte nam aan dat het bestuur er geen moment spijt van had gehad dat ze haar tot hoofd van de school hadden benoemd.

Ze liep de hoek om en kwam in de gang waar vooral natuurwe-

tenschappelijke vakken werden gegeven. Lise-Lotte bleef staan. Een van de witgelakte deuren, die allemaal onverhoopt het hele schooljaar hadden doorstaan zonder te worden beklad, stond half open. Hij zou op slot horen te zitten, omdat er chemicaliën, zuren, gasflessen en andere dure en gevaarlijke zaken in die lokalen lagen.

Ze wilde de deur dichtdoen en afsluiten, maar wierp nog een haastige blik naar binnen.

Wat was dat?

Ze deed de deur helemaal open. Jawel, ze had het goed gezien. Links van het smartboard zat iemand met ontbloot bovenlijf, met de rug naar het lokaal.

‘Hallo!’

Geen reactie. Lise-Lotte ging een stap naar binnen.

‘Hallo, wat doe je daar?’

Nog steeds geen antwoord. Niets wees erop dat de man die daar zat haar zelfs maar had gehoord. Was hij onder invloed van iets? Naar zijn houding op de stoel te oordelen was hij bewusteloos of toch in elk geval diep in slaap.

Lise-Lotte liep tussen de tafels door waar de stoelen keurig ondersteboven op stonden, in afwachting van het nieuwe schooljaar, dat over acht weken zou beginnen.

‘Wat is er aan de hand? Hoor je me?’

Het was een jongeman, zag ze nu. Goed getraind. Met tatoeages. Maar wat had hij op zijn hoofd? Een puntmuts of zo? En wat zat daar op zijn rug? Als hij dronken of stoned of bewusteloos was, hoopte Lise-Lotte dat hij dat niet was geworden van iets wat hij in het scheikundelokaal had gestolen. Het zou niet best zijn als een jongere uit het dorp had ingebroken en zichzelf in haar school had gedrogeerd of vergiftigd.

Lise-Lotte bleef weer staan. Op haar voorhoofd een verbaasde rimpel. Nu zag ze wat er op de rug van de man zat.

Twee velletjes papier.

A4-formaat.

Met iets erop geschreven. Bloedvlekken waar ze met grote nietjes op de blote huid waren bevestigd. Toen Lise-Lotte de laatste stappen naar de jongeman toe zette, vermoedde ze het ergste. Ze boog zich voorover om zijn gezicht te bekijken.

Als de starende ogen haar niet al duidelijk hadden gemaakt dat de jongeman dood was, dan liet het ronde gaatje in zijn voorhoofd daar nu geen twijfel meer over bestaan.

Vanja zat op de bank in Torkels kamer op hem te wachten.

Zij was vroeg of hij was laat. Waarschijnlijk het eerste. Torkel stond bekend om zijn stiptheid. Ze betrapte zichzelf erop dat ze nerveus was, al begreep ze niet waarom.

Torkel wist het al van Sebastian. Ze had het hem verteld toen hij belde om te vragen hoe het met haar ging. Hij wist niet waarom ze zich ziek had gemeld. Dacht waarschijnlijk dat ze een griepje of zo had, dat wel weer over zou gaan. Hij had natuurlijk verbaasd gereageerd, maar ook begrijpend en had gezegd dat ze alle tijd moest nemen die ze nodig had en dat ze wist waar hij was als ze met iemand wilde praten.

Daar had ze nu behoefte aan. Ze had niemand anders en begreep dat ze het op eigen houtje niet zou redden.

Door de ruit zag ze Torkel aankomen. Ze stond op om moed te vatten en vervloekte zichzelf om die instinctieve beweging. Ze zou toch met Torkel praten? Haar vriend en mentor; daar hadden de gebeurtenissen van de laatste tijd niets aan veranderd.

Het zou wel goed gaan. Hij stond aan haar kant. Dus waarom gedroeg ze zich als een nerveuze brugklasser die bij de directeur is geroepen?

Met nog een paar meter te gaan zag Torkel haar. Hij schonk haar een vriendelijke glimlach en stak zijn hand op bij wijze van groet, maar Vanja meende een zekere ongerustheid in zijn ogen te zien. Ze bedacht dat hij misschien wel net zo terugschrok voor dit gesprek als zij.

Hij wist niet waarom zij er was.

Dacht hij dat hij op het punt stond haar kwijt te raken?

Stónd hij op het punt haar kwijt te raken? Waarom was ze hier eigenlijk? Ze wist het zelf niet. Ze was de controle kwijt. Dat was niets voor haar. Daarom was ze nerveus.

‘Hallo, Vanja. Leuk om je weer te zien,’ zei hij toen hij binnen-

kwam, en hij omhelsde haar. ‘Hoe gaat het met je?’

‘Niet goed.’ Vanja voelde opeens hoe fijn het was om die vraag te krijgen van iemand die ook echt iets gaf om het antwoord. Iets gaf om haar. ‘Ik kom er niet goed uit.’

‘Ik begrijp het,’ antwoordde Torkel zacht, en hij hield haar op een armlengte afstand stevig vast bij haar schouders. ‘Het was ook wel veel voor je.’

‘Ja, zeg dat wel...’

Torkel glimlachte flauwtjes naar haar en verstevigde zijn greep om haar schouders nog even extra voordat hij in een van de bezoekersfauteuils ging zitten. Hij beduidde Vanja met een hoofdknikje om op de bank tegenover hem plaats te nemen.

‘Ik heb Sebastian gisteren kort gesproken,’ zei hij toen ze goed en wel zat. ‘Hij is hier ook niet vaak geweest.’

‘Heb je verteld dat je het wist?’ vroeg Vanja.

Torkel schudde zijn hoofd. Wat dacht ze nu eigenlijk? Ze had hem gevraagd dat niet te doen, en ze wist maar al te goed dat hij haar vertrouwen nooit zo zou beschamen.

‘Wat doen we nu?’ vroeg hij, en hij boog zich voorover, zette zijn ellebogen op zijn knieën en zijn vingertoppen tegen elkaar. ‘Wat wil je? Jij bepaalt.’

Ze keek in zijn open, vriendelijke gezicht en wilde dat ze een beter antwoord had.

‘Ik weet het niet.’

‘Hij is niet eens in dienst, hij heeft een adviseurscontract. Dat kan ik vandaag nog verscheuren, als jij dat wilt.’

Dat verraste haar. Vanja wist niet goed wat ze moest zeggen. Aan dat scenario had ze niet eens gedacht. Sebastian was een deel van het team, net als zij, dacht ze. Nu kreeg ze opeens de mogelijkheid om daar verandering in te brengen. Om hem eruit te gooien.

Het was niet zo gemakkelijk. Een deel van haar wilde hem nooit meer zien. Een ander deel was onzekerder, in verwarring.

‘Ik weet het niet,’ wist ze ten slotte uit te brengen. Het niet-antwoord dat ze steeds vaker gebruikte. Dat het aan anderen overliet om de besluiten te nemen.

‘Ik kan hem er per direct uit gooien. Jij mag het zeggen,’ herhaalde Torkel. Ze knikte hem dankbaar toe, maar haar onzeker-

heid was even groot als haar dankbaarheid, zo niet groter.

Ze had geen hekel aan Sebastian Bergman. Ze was niet zo kwaad op hem als op Anna en Valdemar. Integendeel. Ze wenste hem eigenlijk niets slechts toe. Ze waren nader tot elkaar gekomen; dat kon ze niet ontkennen. Ergens mocht ze hem zelfs wel.

‘Ik moet erover nadenken. Op de een of andere manier is me dat te simpel,’ zei ze.

‘Soms is het simpele het beste,’ antwoordde Torkel.

Dat was zo, maar het zou net zoiets zijn als weglopen van problemen, ze onder de mat vegen. Dat was niets voor haar. Zij wilde problemen niet uit de weg gaan. Zij wilde ze oplossen. Eropaf gaan. Of dat toch in elk geval proberen voordat ze het opgaf.

Ze schudde langzaam haar hoofd.

‘Laat hem maar blijven. Ik zeg het wel als ik van mening verander.’

Torkel knikte. Ze kon onmogelijk aan zijn gezicht zien wat hij van haar besluit vond. Hij wilde net iets zeggen toen de telefoon begon te rinkelen, en deze keer was zijn gezichtsuitdrukking niet mis te verstaan: irritatie. Hij stond op en liep om zijn bureau heen terwijl hij de hoorn van de vaste telefoon oppakte.

‘Ik wil niet worden gestoord,’ zei hij kort. Toen luisterde hij, en trok een schrijfblok en een pen die op zijn bureau lagen naar zich toe.

‘Waar belde ze vandaan, zei je?’

Torkel begon te schrijven. Vanja stond op van de bank. Ze wist niet wie hij aan de lijn had, maar ze begreep dat ze zojuist een nieuwe opdracht hadden gekregen.

Sebastian snapte niet hoe hij nu toch op Adelsö terecht was gekomen. Of liever: hij had de pest in dat hij zichzelf op Adelsö had laten terechtkomen. Hij deed het wel altijd bij de ander en nooit thuis, maar meestal was hij toch slim genoeg om ervoor te zorgen dat hij weer vrij gemakkelijk weg kon als hij dat wilde, meestal voordat de vrouw met wie hij naar bed was geweest wakker werd. Dat hij die vooruitziende blik deze keer niet had gehad weet hij aan het feit dat zijn seksverslaving de laatste tijd was verhevigd. De drang om te veroveren beheerste hem tegenwoordig min of meer totaal.

Na Värmland.

Na Maria en haar dochter Nicole.

Het meisje was er getuige van geweest hoe haar neefjes en haar oom en tante waren vermoord, en weigerde te praten toen de politie haar vond. Sebastian had het op zich genomen haar te helpen dat trauma te verwerken. Daarbij was hij gehecht geraakt aan het meisje en haar moeder. Té gehecht. Ze waren bij hem ingetrokken. Ze waren een gezinnetje geworden. Nicole moest de leegte vullen die zijn gestorven dochter had achtergelaten.

Het was niet gezond.

Het kon onmogelijk standhouden, en dat deed het dan ook niet. Het liep erop uit dat Maria hem duidelijk te verstaan gaf dat ze hem nooit meer wilde zien.

Maar hij hen wel.

Dus hij had er wat tijd in gestoken om hen te vinden. Dat was niet zo moeilijk geweest. Ze waren van de flat in Enskede naar een klein rijtjeshuis in Åkersberga verhuisd. Sebastian was ernaartoe gegaan, maar toen hij ervoor stond, had hij gearzeld.

Wat moest hij daar doen?

Wat kón hij daar doen?

Hij wilde het uitleggen. Hoeveel ze voor hem hadden betekend.

Hoe graag hij hen weer om zich heen wilde hebben. Dat ze hem het gevoel hadden gegeven dat hij completer was dan hij zich ooit had gevoeld sinds tweede kerstdag 2004.

Maar hij had gelogen. Tegen hen. Tegen zichzelf. Of, zoals Vanja had gezegd: hij had van hen geprofiteerd toen ze op hun zwakst waren. Dat wist Maria ook, dus wat dacht hij nu eigenlijk te winnen door weer in hun leven op te duiken? Niets. Dus hij had het niet gedaan. Hij had het rijtje huizen achtergelaten.

Hij had Maria en Nicole achtergelaten.

Hij was weer gevlucht in korte, zinloze seksuele relaties.

Zoals die op Adelsö.

De droom had hem even voor zes uur wakker gemaakt. Zoals altijd was zijn rechterhand verkrampd tot een harde vuist. Terwijl hij zijn vingers een voor een strekte, begreep hij dat het geen goed idee was om stiekem op te staan en ervandoor te gaan. Zelfs al had hij de weg geweten, wat hij niet deed, dan nog had hij geen zin om naar een veerboot zeven kilometer verderop te lopen en vervolgens een eeuwigheid in een bus te moeten zitten voordat hij terug was in Stockholm. Dus hij bleef naar het plafond liggen kijken totdat hij merkte dat de vrouw naast hem, Kristina... nog wat, wakker werd. Op het moment dat ze haar ogen opendeed, glimlachte hij naar haar en streekte hij haar snel over haar wang.

‘Goedemorgen.’

Ze rekte zich uit en wilde net met haar hand onder zijn dekbed komen toen hij dat opensloeg en opstond.

‘Ik ga douchen. Is het goed dat ik een handdoek pak?’

Kristina leek een beetje teleurgesteld over zijn snelle vertrek, dacht hij, maar hij wilde echt niet nog meer seks. De spanning, de uitdaging van het bewuste verleiden, het spelen van het spel – dáárhoor vergat hij voor korte tijd zijn verdriet en het schuldgevoel dat hem langzaam vergiftigde. Dáár had hij behoefte aan. Zonder dat spel zou de seks slechts een kwelling zijn.

Kristina had een ontbijt voor hem gemaakt toen hij uit de badkamer kwam. Hij had geen trek. Dit soort situaties probeerde hij nu juist altijd te vermijden. Het valse gevoel van saamhorigheid, de

illusie dat ze iets gemeen hadden – hoewel ze elkaar, als het aan hem lag, nooit meer zouden zien – gaven hem de kriebels.

‘Heb je zin in een wandelingetje na het ontbijt?’ vroeg Kristina, terwijl ze een zelfgebakken bagel voor hem opwarmde in de magnetron.

‘Nee, ik wil dat je me naar de pont brengt,’ zei Sebastian eerlijk. ‘Of nog liever helemaal naar de stad.’

Kristina legde het botermesje weg en keek hem met een verbaasd glimlachje aan, alsof dat wat ze zojuist had gehoord helemaal niet in haar plannen voor deze dag paste.

‘Vannacht zei je nog dat je vandaag geen haast had.’

‘Vannacht zei ik alles om maar met je naar bed te kunnen.’

Ook waar, maar dat hij op dit moment de waarheid sprak, bleef niet zonder gevolgen.

Het voordeel was dat het ongewenste ontbijt onmiddellijk werd beëindigd. Het nadeel was dat Kristina hem geen meter wenste te vervoeren.

Dus nu liep Sebastian over iets wat de Adelsö Ringväg heette en hoopte hij maar dat die hem naar de pont zou brengen.

Zijn telefoon ging. Hij betrapte zichzelf erop dat hij hoopte dat het Vanja was.

Een maandje geleden, in de nacht na de bruiloft van Billy, was hij genoodzaakt geweest haar te vertellen wat hij al een tijdje wist.

Dat hij haar vader was.

Vanja was aanvankelijk natuurlijk geschokt. Ze wilde hem eerst niet geloven, en toen, toen ze er toch van overtuigd was dat het waar was, had ze hem eruit gezet. Niet op een manier van ‘Ik wil je nooit meer zien’, maar meer vanuit de behoefte om alleen te zijn.

Ze had tijd nodig om het te verwerken.

Ze zou wel weer van zich laten horen.

Dat had ze niet gedaan.

Sebastian kende haar goed genoeg om te weten dat, wilde hun toch al broze relatie een kans hebben om te overleven, voortaan alles op haar voorwaarden moest gebeuren. Zij zou het tempo bepalen. De minste aanduiding dat hij iets wilde forceren zou maken dat ze zich voorgoed tegen hem keerde.

Dus hij was alleen.

Hij was niet goed in alleen zijn.
Daarom liep hij hier op Adelsö.
Het was ook niet Vanja die belde. Het was Torkel.
Tijd om weer aan het werk te gaan.